

Bestuursovereenkomst Deltaplan Hoge Zandgronden 2022-2027

Regio Zuid 2^e fase Deltaprogramma Zoetwater

Eindversie december 2021

Inhoudsopgave

1	De ondergetekenden	4
2	De overwegingen	6
3	De artikelen	10
	Artikel 1 Begripsbepalingen	11
	Artikel 2 Doel en reikwijdte	13
	Artikel 3 Maatregelen en investeringen	14
	Artikel 4 Financiële afspraken tussen Partijen onderling	15
	Artikel 5 Organisatie	17
	Artikel 6 Voortgangsrapportage	18
	Artikel 7 Besluitvorming	19
	Artikel 8 Looptijd en planning	19
	Artikel 9 Wijzigingen en beëindiging	20
	Artikel 10 Geschillen	20
	Artikel 11 Slotbepaling	21
Bijlage I	Werkplan Deltaplan Hoge Zandgronden Zuid-Nederland 2022-2027	25
Bijlage II	Samenstelling Stuurgroep RBO Maas	26
Bijlage III	Voorgenomen investeringen per partij op basis van het Regionaal Bod	27
Bijlage IV	Landelijke werkafpraak over besteding Deltafondsmiddelen	30
Bijlage V	Specifieke Uitkering Zoetwater (SPUK Zoetwater)	31

Status

Eindversie december 2021

Colofon

REDACTIE:	Ambient, in samenwerking met de Projectgroep Deltaplan Hoge Zandgronden Zuid-Nederland.
VORMGEVING:	Delvorm.nl, Torval van den Hoogen
FOTOGRAFIE:	Wim Hollemans, Natasja van den Eijnde, Maarten Verkerk
IN OPDRACHT VAN:	Stuurgroep RBO Maas

1 De ondergetekenden

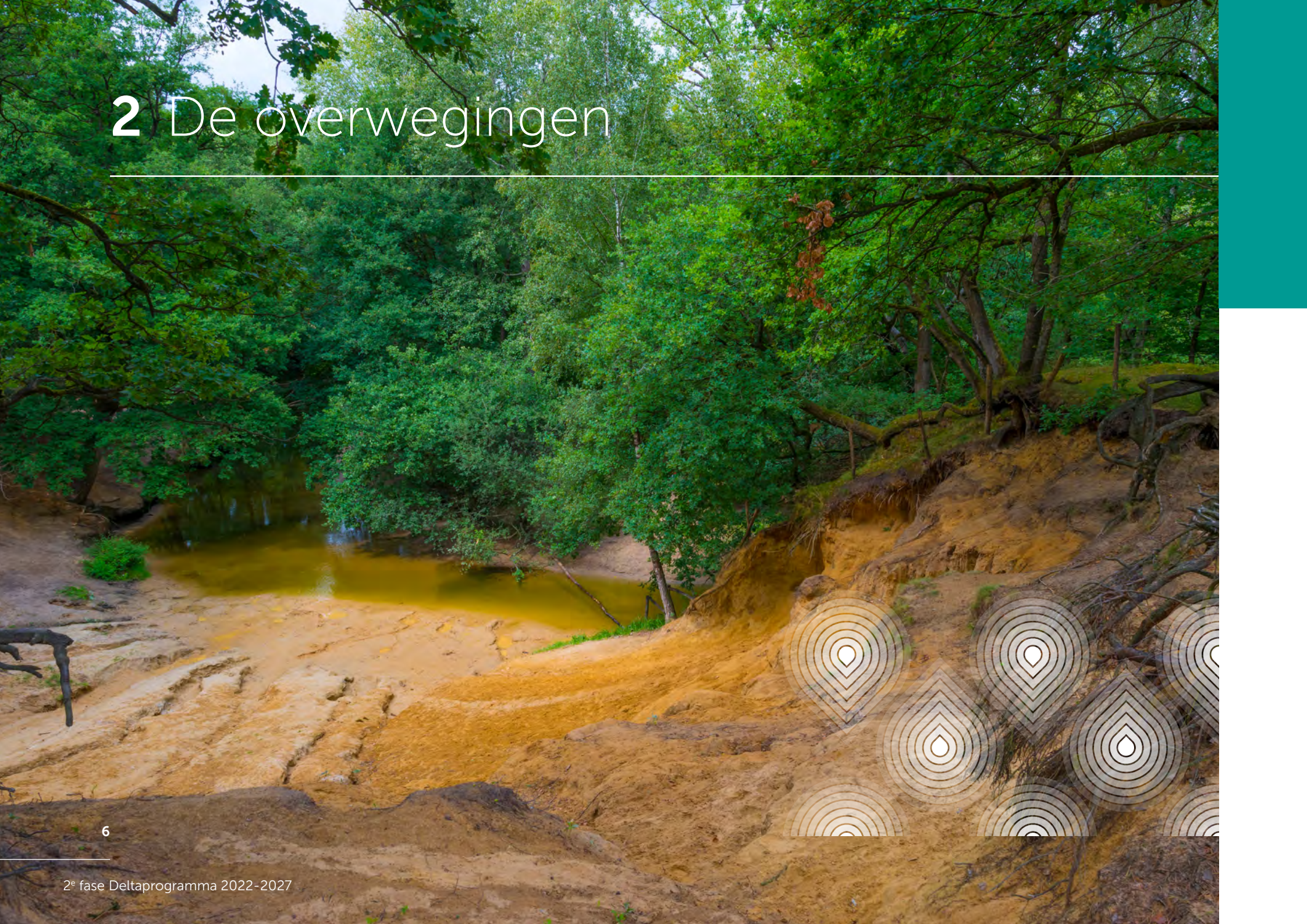

- De provincie Limburg, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar gedeputeerde mw. L. Roefs;
- De provincie Noord-Brabant, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar gedeputeerde mw. H. Roijackers;
- Waterschap Aa en Maas, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. M. Jacobs;
- Waterschap Brabantse Delta, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. K. de Jong;
- Waterschap De Dommel, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door mw. M. Ruijs;
- Waterschap Limburg, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door mw. J. Van Wersch;
- Gemeente Eindhoven, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. R. Thijs;
- Gemeente Roosendaal, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door mw. I. Raaijmakers;
- Gemeente Meierijstad, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. H. van Rooijen;
- Gemeente Peel en Maas, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. P. Sanders;
- Gemeente Sittard-Geleen, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. L. Geilen;
- Gemeentelijk samenwerkingsverband Bestuurlijk Regionaal Overleg Limburg (BROL), in deze vertegenwoordigd door dhr. P. Sanders en Dhr. L. Geilen;
- Brabant Water NV, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. E. van Griensven;
- Waterleidingmaatschappij Limburg NV, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door mw. J. Nelissen;
- De Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. A. Bossers;
- De Limburgse Land- en Tuinbouwbond, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. P. van Dijck;
- Natuurmonumenten, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. L. Koreman;
- Stichting het Limburgs Landschap, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. W. Alblas;
- Brabants Particulier Grondbezit, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. M. van Bouwdijk Bastiaanse;
- Limburgs Particulier Grondbezit, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J. de Boer;
- Limburgse Werkgeversvereniging, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. H. Narinx;
- VNO-NCW Brabant Zeeland, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door mw. E. Kroese;
- Natuur en Milieufederatie Limburg, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. T. Hermanussen;
- Brabantse Milieufederatie, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door mw. M. Mouwen;
- Bosgroep Zuid Nederland, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. A. Neijts;

Hierna gezamenlijk te noemen: **Partijen**,

2 De overwegingen

Overwegende dat:

Partijen erkennen dat adaptieve maatregelen nodig zijn die een transitie richting een meer klimaatbestendige samenleving bewerkstelligen en dat maatregelen in het kader van de zoetwatervoorziening onderdeel zijn van deze transitie.

Dit blijkt uit:

- de vaststelling door het Regionaal Bestuurlijk Overleg Maas (hierna te noemen: RBO Maas) op 11 maart 2021 met het “Werkplan Deltaplan Hoge Zandgronden Zuid-Nederland 2022-2027: Weerbaar tegen watertekort”;
- het daarop gebaseerde Regionale Bod voor het Deltaplan Zoetwater 2022-2027 dat Partijen op 18 maart 2021 via indiening van het Werkplan hebben ingebracht in het landelijk Bestuurlijk Platform Zoetwater (BPZ);
- de instemming van het RBO Maas op 17 december 2020 met de notitie ‘Zuid-Nederland klimaatbestendig en waterrobuust: Ambitie en strategie voor zoetwater en ruimtelijke adaptatie’ en de instemming van het RBO Maas op 11 maart 2021 met de Uitvoeringsagenda Ruimtelijke Adaptatie, welke samen met het Werkplan het Uitvoeringsprogramma Klimaat-adaptatie Zuid-Nederland vormt;
- de aanbevelingen van de beleidstafel droogte, zoals verwoord in het eindrapport ‘Nederland beter weerbaar tegen droogte’ (2019) waarin wordt aanbevolen dat de nadruk bij waterbeheer en landgebruik meer moet komen te liggen op het vasthouden en vertraagd afvoeren van water;
- het Regionaal Water en Bodem Programma 2022-2027 van de Provincie Noord-Brabant, dat is vastgesteld door Provinciale Staten van Noord-Brabant op 3 december 2021, waarin de ambitie wordt uitgesproken om in 2050 een klimaatbestendig en veerkrachtig water- en bodemsysteem te hebben dat bestand is tegen extremen;
- het Provinciaal Waterprogramma 2022-2027 van de Provincie Limburg, dat is vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 19 oktober 2021 en ligt voor bij Provinciale Staten van Limburg op 17 december 2021, met als doelstelling het realiseren van een duurzaam, robuust en ecologisch gezond watersysteem dat kan omgaan met wateroverlast en droogte;
- het Waterbeheerprogramma 2022-2027 van Waterschap Aa en Maas, dat is vastgesteld op 19 november 2021;
- het Waterbeheerprogramma 2022-2027 van Waterschap Brabantse Delta, dat is vastgesteld op 24 november 2021;
- het Waterbeheerprogramma 2022-2027 van Waterschap De Dommel, dat is vastgesteld op 24 november 2021;
- het Waterbeheerprogramma 2022-2027 van Waterschap Limburg, dat is vastgesteld op 8 december 2021;
- het Deltaprogramma 2022 met als onderdeel het Deltaplan Zoetwater 2022-2027, aangeboden op 21 september 2021 aan de Tweede Kamer, samen met de begroting van het Deltafonds, waarin het investeringsprogramma Zoetwater is opgenomen dat € 50 miljoen Deltafondsmiddelen is bestemd voor de zoetwateraanpak op de Hoge Zandgronden Regio-Zuid in de periode 2022-2027 (Deltaprogramma 2022, p.63).

Constatende dat:

- a. de regionale partijen in Zuid-Nederland werken aan een langjarig programma tot 2050 voor het oplossen van de zoetwaterproblematiek. De hiervoor noodzakelijke maatregelen worden veelal uitgevoerd in integrale gebiedsprocessen die meerdere doelen dienen;
- b. de lopende Bestuursovereenkomst Zoetwatervoorziening Hoge Zandgronden in Regio Zuid voor de periode 2016-2021 binnenkort afloopt en de wens is uitgesproken om een nieuwe Bestuursovereenkomst op te stellen voor de periode 2022-2027;
- c. de droge zomers van 2018, 2019 en 2020, aangevuld met de geactualiseerde knelpuntenanalyse voor het Deltaplan Zoetwater fase II en de resultaten van de Beleidstafel Droogte laten zien dat de zoetwateropgave onverminderd actueel is en dat de aanpak een impuls behoeft;
- d. de zoetwaterproblematiek in Zuid-Nederland een inzet vraagt van Partijen om hun aandeel in de strategie en ambities, zoals verwoord in het Regionaal Bod en Werkplan Deltaplan Hoge Zandgronden Zuid-Nederland

- 2022-2027, bestuurlijk en organisatorisch te verankeren in hun beleids- en beheerplannen voor de periode 2022-2027 om de strategie en ambities te verwezenlijken;
- e. Partijen met hun bod (eigen investering €150 miljoen) inzet van het Rijk verwachten, bestaande uit een cofinanciering met Deltafondsmiddelen (€50 miljoen);
 - f. de noodzakelijke nationale en regionale maatregelen en de financiering daarvan op rijksniveau zijn vastgelegd in het Deltaplan Zoetwater 2022-2027 (onderdeel Deltaprogramma 2022);
 - g. Op 27 mei 2021 de leden van het Bestuurlijk Platform Zoetwater hebben afgesproken dat, voor de programmering van zoetwatermaatregelen voor de periode tot en met 2027, afspraken over verantwoordelijkheden, kostenverdeling, financieel arrangement en planning via een specifieke uitkering per regio worden vastgelegd.

3 De artikelen

Komen de Partijen het volgende overeen:

ARTIKEL 1. BEGRIPSBEPALINGEN

a. Bestuurlijk platform zoetwater (hierna te noemen: BPZ)

Landelijk bestuurlijk overleg voor het Deltaprogramma Zoetwater binnen het brede Deltaprogramma. Het BPZ stemt af over de uitvoering van de Deltabeslissing Zoetwater, de bijbehorende zoetwaterstrategie, de regionale aanpak in het Deltaplan Zoetwater en adviseert de stuurgroep Deltaprogramma. In dit overleg zijn vertegenwoordigd de zes zoetwaterregio's (waaronder Hoge Zandgronden in regio Zuid), RWS voor het hoofdwatersysteem, Interprovinciaal Overleg (IPO), Unie van Waterschappen (UvW), Vereniging van waterbedrijven in Nederland (Vewin), Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Het BPZ staat onder leiding van een onafhankelijke voorzitter. Eén keer per jaar wordt in een verbrede samenstelling bij elkaar gekomen. In dat verbrede overleg sluiten naast de Deltacommissaris ook vertegenwoordigers van maatschappelijke partijen aan (landbouwsector, natuur- en milieuorganisaties, watergebruikende bedrijven, scheepvaartsector).

b. Coördinerende Provincie(s)

De Provincie(s) die namens de regio Zuid optreedt/optreden als kasbeheerder voor de bijdrage van het Rijk. Aangezien beide provincies afzonderlijk van elkaar een programma-aanvraag doen namens Partijen van hun regio via de landelijke subsidieregeling (SPUK Zoetwater), treden de Provincie Noord-Brabant en de Provincie Limburg beide op als Coördinerende Provincie. De Coördinerende Provincies zullen, zoals nader omschreven in de SPUK Zoetwater, de aanvraag indienen, als kasbeheerder optreden, de voortgang van de maatregelen monitoren en - inhoudelijke en financiële - verantwoording aan het Rijk afleggen over het gehele pakket maatregelen dat voor alle regionale Partijen is aangevraagd. Het Programmabureau Maas ondersteunt de Coördinerende Provincies hierbij.

c. Deltabeslissing zoetwater

Hoofdkeuze voor de aanpak van de zoetwatervoorziening in Nederland. De Deltabeslissing Zoetwater stelt dat Nederland in 2050 weerbaar is tegen zoetwatertekort. Het beleid dat voortvloeit uit het voorstel voor de Deltabeslissing, dat is opgenomen in het Deltaprogramma 2022, wordt door overheden verankerd in beleidsplannen. Dit beleid geeft richting aan de maatregelen die worden ingezet voor de aanpak van het behoud en waar mogelijk het verbeteren van de zoetwatervoorziening, op korte en op lange termijn.

d. Deltafonds

Begrotingsfonds (als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Compatibiliteitswet 2001) dat bedoeld is voor de financiering en bekostiging van maatregelen en voorzieningen in verband met de opgaven op het gebied van waterveiligheid, zoetwatervoorziening en waterkwaliteit. De beoogde bijdragen uit het Deltafonds aan de zoetwatermaatregelen zijn opgenomen in het Delta-programma 2022, verdeeld over de periode 2022-2027 en een agendering van een structurele investeringsreeks per jaar vanaf 2028 waarover later een beslissing wordt genomen.

e. Initiatiefnemers

Initiatiefnemers zijn de organisaties of particulieren die de maatregelen, zoals benoemd in het Werkplan Deltaplan Hoge Zandgronden Zuid-Nederland 2022-2027 (bijgevoegd als bijlage I), realiseren.

f. Grensbedrag

Bedrag vastgesteld door Provinciale Staten waarboven de verantwoording van de subsidie moet worden verdeeld over de totale looptijd van het project waar de subsidie voor is aangevraagd.

g. Programmabureau Maas

Een ambtelijke groep zijnde het Programmabureau Maas, die in opdracht van RBO Maas de afstemming van de uitvoering van het Werkplan Deltaplan Hoge

Zandgronden Zuid-Nederland 2022-2027 door Partijen op hoofdlijnen coördineert en de Coördinerende Provincies ondersteunt bij het opstellen van de voortgangsrapportages en aanpassingen van het werkplan.

h. Regionaal Bestuurlijk Overleg Maas (hierna te noemen: RBO Maas)

Bestuurlijk overleg met vertegenwoordigers van regionale overheden (provincies, waterschappen, gemeenten), Rijk, natuur- en landbouworganisaties en drinkwatersector uit het deelstroomgebied Maas. Voor de huidige samenstelling zie bijlage II.

i. Regionaal Bod

Het Regionaal Bod bestaat uit het toegezegde investeringsvolume van de Partijen (€150 miljoen) waaraan de Deltafonds bijdrage is gekoppeld (€50 miljoen). Het Werkplan Hoge Zandgronden Zuid-Nederland 2022-2027 (bijlage I) vormt de onderbouwing van het Regionaal Bod en is daarmee onderdeel van het Regionaal Bod.

j. Single information, Single audit methodiek (hierna te noemen: SiSa-systematiek)

De SiSa-systematiek staat voor: Single information, Single audit. Dit betekent eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole. Deze verantwoording hoort als bijlage bij de jaarstukken die gemeenten en provincies maken.

k. Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater (hierna te noemen: SPUK Zoetwater)

De bijdrage van het Rijk aan het programma voor de 2e fase Deltaprogramma zoetwater wordt middels een specifieke uitkering beschikbaar gesteld aan de Coördinerende Provincie(s). De voorwaarden en verplichtingen die het Rijk stelt aan de ontvanger staan beschreven in de 'Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater', hierna te noemen: SPUK Zoetwater.

l. Werkplan Deltaplan Hoge Zandgronden Zuid-Nederland 2022-2027 (hierna te noemen: Werkplan DHZ Zuid 2022-2027)

Het door de Partijen opgestelde Werkplan Deltaplan Hoge Zandgronden Zuid-Nederland 'Weerbaar tegen watertekort' 2022-2027, waarin het Regionaal Bod en bijbehorende uitvoeringsprogramma nader is uitgewerkt. Het werkplan vormt een uitwerking van de Bestuursovereenkomst. Het is een instrument om de samenhang van de uitvoering te beschrijven en te bewaken. Voor elke periode van 6 jaar wordt er een nieuw werkplan opgesteld. Het werkplan voor de periode 2022-2027 is bestuurlijk vastgesteld door het RBOM op 11 maart 2021 en is ter informatie als bijlage opgenomen (bijlage I). Na actualisatie zal de vigerende versie steeds geplaatst worden op de volgende websites: <https://www.brabant.nl/onderwerpen/water/water-en-klimaat/deltaplan-hoge-zandgronden> en <https://www.limburg.nl/onderwerpen/water/zorg-water/>.

m. Zoetwaterregio's (waaronder Hoge Zandgronden Zuid):

Het landelijk deelprogramma Zoetwater kent zeven Zoetwaterregio's, waaronder de Hoge Zandgronden Zuid.

ARTIKEL 2. DOEL EN REIKWIJDTE

Deze overeenkomst heeft tot doel om de afspraken vast te leggen tussen de Partijen onderling voor de uitvoering van het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027. De afspraken betreffen de organisatie van de uitvoering, de financiering en de rapportage over besteding van middelen. De achterliggende gedachte, zoals geformuleerd in het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027, is om in deze tweede fase waar mogelijk aansluiting te zoeken bij het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie. Het accent in deze programmatische en gebiedsgerichte aanpak verschuift daarbij langzaam van het aanpassen van het watersysteem en het watergebruik naar steeds meer ook het aanpassen van het landgebruik. Dit komt ook terug in de afspraken over de organisatie van de uitvoering en de verdeling van de middelen. Een robuust watersysteem en het aanvullen van het grondwatersysteem blijft hierbij nog steeds een van de belangrijkste doelen.

ARTIKEL 3. MAATREGELLEN EN INVESTERINGEN

- a. Partijen hebben de maatregelen - op basis van het Regionaal Bod - nader uitgewerkt in het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027 (bijlage I).
- b. Partijen doen het toegezegde investeringsvolume van het Regionaal Bod gestand. Dit houdt in dat Partijen zich in spannen om hun deel van het toegezegde investeringsvolume, waar de Deltafondsmiddelen aan gekoppeld worden, inzetten voor de uitwerking en uitvoering van de maatregelen uit het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027. Partijen reserveren hiervoor de middelen in hun begrotingen en meerjarenramingen. Het Regionaal Bod met het toegezegde investeringsvolume en de bijdrage uit het Deltafonds zijn weergegeven in tabel 1.
- c. De regionale ambitie, zoals vermeld in bijlage III en het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027, laat een grotere totaal ambitie (investeringsvolume) zien dan met het Regionaal Bod en de inzet van middelen uit het Deltafonds kan worden gerealiseerd. Partijen gaan uit van de regionale ambitie die bij het Regionaal Bod is geformuleerd voor de periode 2022-2027 voor de zoetwatervoorziening in Zuid-Nederland en spannen zich zoveel mogelijk in om de daarvoor benodigde ontbrekende financiering te verkrijgen om voornoemde verdergaande ambitie te realiseren.

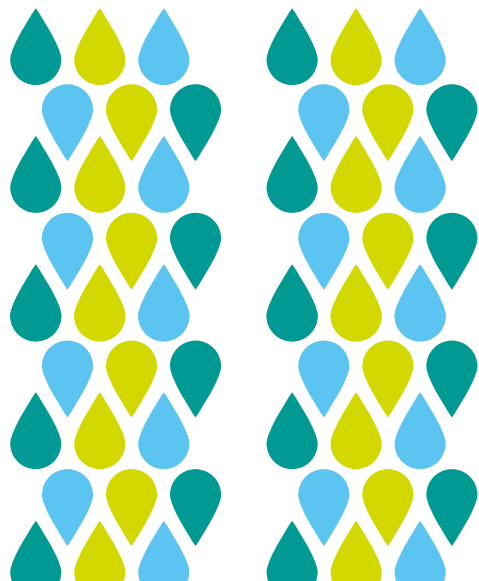
Tabel 1. Aan te vragen bedragen per maatregeltipe en eigen bijdrage per provincie. Bedragen in miljoenen (inclusief btw).

Maatregelen	Limburg		Noord-Brabant	
	Eigen bijdrage	Bijdrage Delta-fonds	Eigen bijdrage	Bijdrage Delta-fonds
Totaalbedrag	€ 66,8	€ 22,3	€ 83,2	€ 27,7
<i>Robuust watersysteem</i>	€ 52,2	€ 17,4	€ 51,4	€ 17,1
Maatregelen in regionaal watersysteem	€ 38,1	€ 12,7	€ 29,4	€ 9,8
Lokale afvoer- en ontwatering	€ 3,3	€ 1,1	€ 14,0	€ 4,7
Herinrichting stedelijk gebied	€ 10,8	€ 3,6	€ 8,0	€ 2,7
<i>Efficiënt watergebruik</i>	€ 13,9	€ 4,6	€ 21,5	€ 7,2
Verbeteren bodemstructuur	€ 2,1	€ 0,7	€ 4,2	€ 1,4
Investerings in gerichte watergeefsystemen	€ 5,7	€ 1,9	€ 6,0	€ 2,0
Water (lokaal) opvangen en opslaan als voorraad voor droge perioden en opvangen van piekafvoeren (bijv. bassins)	€ 3,9	€ 1,3	€ 2,7	€ 0,9
Planvorming en bedrijfsgerichte stimuleringsplannen voor klimaatadaptatie	€ 0,4	€ 0,1	€ 0,7	€ 0,2
Besparen drinkwater	€ 0,3	€ 0,1	€ 6,7	€ 2,2
Hergebruik water	€ 1,5	€ 0,5	€ 1,2	€ 0,4
<i>Ruimtelijke adaptatie</i>	€ 0,7	€ 0,2	€ 10,3	€ 3,4
Grondgebruik aanpassen	€ 0,7	€ 0,2	€ 10,3	€ 3,4

ARTIKEL 4. FINANCIËLE AFSPRAKEN TUSSEN PARTIJEN ONDERLING

- a. De financiële afspraken tussen het Rijk en de regio Zuid worden vastgelegd in de SPUK (zie bijlage V). Dit artikel gaat in op aanvullende afspraken die Partijen onderling hebben gemaakt om de SPUK Zoetwater binnen de regio Zuid tot uitvoering te brengen.
- b. Het Regionaal Bod, zoals opgenomen in het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027, heeft een omvang van € 200 miljoen. Van dit bedrag wordt € 150 miljoen ingebracht door de Partijen (zie Bijlage III voor de verdeling over de Partijen). De rijksbijdrage bedraagt 25%. Dit betekent dat het Rijk aan de maatregelen van de regio Zuid € 50 miljoen bijdraagt voor de periode 2022-2027. Alle genoemde bijdragen zijn inclusief btw.
- c. De bijdrage van het Rijk wordt via de SPUK Zoetwater toegekend aan de Coördinerende Provincies; voor de Regio Zuid zijn dat de Provincie Limburg en de Provincie Noord-Brabant. Deze provincies zorgen voor de doorgeleiding van de rijksmiddelen naar de Initiatiefnemers.

- d. De verdeling van de toegekende rijksmiddelen tussen de Partijen onderling is een verantwoordelijkheid van de Partijen. De € 50 miljoen rijksmiddelen voor Hoge Zandgronden Zuid wordt over de provinciale gebieden verdeeld op basis van de verhouding tussen de gezamenlijke zoetwaterinvesteringen van alle partijen in de betreffende provincie voor deze zandgronden. De verdeling over beide provincies op basis van de voorgenoemde investeringen is als volgt: Provincie Limburg €20,9 miljoen en Provincie Noord-Brabant €26,0 miljoen. Het resterende bedrag van €3,1 miljoen wordt bij aanvang van deze Bestuursovereenkomst nog niet definitief verdeeld. Wel wordt dit bedrag al bij het Rijk aangevraagd door beide provincies volgens dezelfde sleutel: Provincie Limburg €1,4 miljoen en Provincie Noord-Brabant €1,7 miljoen.
- e. De volgende kasreeks zal worden aangehouden voor het aanvragen van de rijksbijdrage (tabel 2).
- f. Op basis van de kasreeks en de verwachte realisatie door de Initiatiefnemers maken de Coördinerende Provincies een inschatting van het btw compensabele deel en dragen dit af aan het Rijk ten behoeve van het btw-compensatiefonds.

Tabel 2. Kasreeks rijksbijdrage Deltafonds en de verdeling tussen de Provincies. Bedragen in miljoenen (inclusief btw).

Jaar	Deel	Deltafondsmiddelen		
		Totaal	Provincie Limburg	Provincie Noord-Brabant
2022	33%	€ 16,7	€ 7,5	€ 9,2
2024	33%	€ 16,7	€ 7,5	€ 9,2
2026	33%	€ 16,6	€ 7,3	€ 9,3
Totaal	100%	€ 50,0	€ 22,3	€ 27,7

- g. De Coördinerende Provincies zorgen via een (subsidie)regeling(en) voor toedeling van de rijksmiddelen aan de Initiatiefnemers. Uitgangspunt daarbij is dat de provincies geen aanvullende inhoudelijke beoordeling van maatregelen of projecten doen bovenop de criteria die gesteld zijn in de SPUK Zoetwater én de uitgangspunten die door de regionale partijen zijn vastgesteld in het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027. De uitgangspunten uit dit regionale werkplan, die als criteria opgenomen worden in de provinciale regeling(en) zijn:
- zoetwatermaatregelen die aansluiten bij de categorieën Robuust watersysteem, Efficiënt watergebruik en Ruimtelijke adaptatie;
 - voorkeur voor zoetwatermaatregelen passend binnen de integrale gebiedsgerichte aanpak in de prioritaire gebieden (kaart 8 Werkplan DHZ).
- h. Van de rijksbijdrage wordt 70% toegekend aan de waterschappen en 30% aan de overige deelnemende partijen (zie tabel 3). De overige partijen betreft onder meer terreinbeheerders, drinkwaterbedrijven, landbouw en gemeenten, en betreft dus expliciet ook partijen die deze Bestuurs-overeenkomst niet hebben ondertekend.
- i. De Provincie kan, in overeenstemming met waterschappen en/of overige partijen, een uitvoerende rol op zich nemen bij projecten die gedeeltelijk met Deltafondsmiddelen gefinancierd worden.
- j. De verdeling naar Partijen in deze overeenkomst betreft een globale verdeelsleutel (tabel 3). De definitieve verdeling is afhankelijk van definitieve bijdragen van het Rijk en gestelde voorwaarden alsmede de projecten aangedragen door de waterschappen en de overige partijen. Partijen spreken af de verdeling tussen de Coördinerende Provincies en de overige deelnemende partijen onderling uiterlijk in 2024 tussentijds te evalueren. Op basis daarvan wordt in het RBO Maas vastgesteld of de verdeling aanpassing behoeft. Na afloop van de tussenevaluatie zal de verdeling, op basis van een besluit hierover in het RBO Maas, middels het aangaan van een addendum worden aangepast. Tijdens de tussentijdse evaluatie wordt ook het achter de hand gehouden bedrag van €3,1 miljoen definitief verdeeld over de Coördinerende Provincies. Dit bedrag wordt bij voorkeur besteed in de grensregio van de Provincies Limburg en Noord-Brabant bij gezamenlijke opgaven én de realisatie van de middelen inclusief bijbehorende eigen investeringen moet binnen de resterende planperiode haalbaar zijn. Het proces voor de verdeling van deze €3,1 miljoen is op te splitsen in de volgende stappen:
1. RBO Maas uiterlijk december 2024: bespreken van het proces voor de verdeling van de nog beschikbare €3,1 miljoen Deltafondsmiddelen en van de concept criteria voor de verdeling over de gebieden Noord-Brabant en Limburg;
 2. RBO Maas uiterlijk maart 2025: vaststellen voortgang uitvoering per partij (peildatum 31 december 2024), bespreken overzicht projecten en investeringen per partij tot en met 2027 (prognose) en bespreken van het afwegingsproces voor verdeling van deze middelen;
 3. RBO Maas uiterlijk juni 2025: voorstel en besluit over het verdelen van de betreffende Deltafondsmiddelen.
 4. Uiterlijk in 2025 in overleg met het Rijk de SPUK Zoetwater beschikkingen voor het nog te ontvangen deel van de Deltafondsmiddelen aanpassen op basis van eventuele wijzigingen in de verdeling van de Deltafondsmiddelen over de gebieden Noord-Brabant en Limburg.

- k. Provincie Noord-Brabant verdeelt de Deltafondsmiddelen voor de overige partijen (30% van de rijksbijdrage) binnen de eigen provincie op een gebiedsgerichte manier over de waterschapsgebieden. Deze verdeling wordt gemaakt naar rato van de verdeling van Deltafondsmiddelen over de waterschappen. De definitieve verdeling kan afwijken indien er een afhankelijkheid is van een of meerdere (subsidie)regelingen en/of het aanbod van projecten.

Tabel 3. Verdeling Deltafondsmiddelen naar Partijen. Bedragen in miljoenen (inclusief btw).

	Limburg	Noord-Brabant
Waterschap Limburg	€ 14,6	
Waterschap Aa en Maas		€ 8,0
Waterschap Brabantse Delta		€ 2,9
Waterschap De Dommel		€ 7,3
Overige partijen	€ 6,3	€ 7,8
Begin 2022 aan te vragen bij het Rijk, nog nader te verdelen in 2024	€ 1,4	€ 1,7
Deltafondsmiddelen	€ 22,3	€ 27,7

ARTIKEL 5. ORGANISATIE

- a. Bij het opstellen van deze overeenkomst en het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027 zijn door het BPZ vastgestelde werkwijzen gehanteerd, die zijn overgenomen in de SPUK Zoetwater (zie bijlage V). Op het punt van besteding van Deltafondsmiddelen door andere partijen dan overheden, is in het BPZ een aanvullende afspraak gemaakt met de zoetwaterregio's (zie bijlage IV). De partijen in het BPZ, waaronder de Stuurgroep RBO Maas, kunnen voor het aanvullen van werkafspraken voorstellen doen aan het BPZ.
- b. Bij de uitvoering van het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027 draagt iedere Initiatiefnemer de verantwoordelijkheid voor de realisatie van de maatregelen zoals die per partij zijn beschreven in of ten grondslag liggen aan het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027. Provincies, waterschappen en drinkwaterbedrijven zeggen de inzet van middelen toe, zoals die bij deze partij genoemd staan in het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027 en bijlage III. De overige partijen doen een inspanning voor de inzet van middelen. Alle Partijen doen een inspanning voor het uitvoeren van maatregelen.
- c. De Partijen zullen het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027 gezamenlijk op een adaptieve manier aansturen zodat nieuwe inzichten kunnen leiden tot andere maatregelen dan nu beschreven in het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027. Uitgangspunt daarbij is dat Initiatiefnemers de vrijheid hebben om een maatregel uit het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027 in te wisselen voor een gelijkwaardige maatregel. Initiatiefnemers informeren daarover de Coördinerende Provincie die op haar beurt het Rijk hierover informeert. De wijze van rapporteren is beschreven in artikel 6.

-
- d. Het RBO Maas zorgt voor de aan- en bijsturing van de uitvoering van maatregelen in Regio Zuid zoals omschreven in het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027. De Stuurgroep RBO Maas:
- bewaakt en rapporteert over de voortgang en samenhang van het Werkplan Deltaplan Hoge Zandgronden Zuid-Nederland 2022-2027 en signaleert en bespreekt eventuele knelpunten in de uitvoering van deze overeenkomst;
 - verzorgt de afstemming met het BPZ;
 - stelt jaarlijks een voortgangsrapportage op en stuurt deze uiterlijk 1 maart toe aan het Rijk.
- e. Hieronder genoemde maatschappelijke koepelorganisaties vervullen de volgende rol in de uitvoering van het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027.
- *Het Brabants Particulier Grondbezit* en het *Limburgs Particulier Grondbezit*: adviseren en ondersteunen hun leden op diverse manieren bij duurzame ontwikkeling, inrichting en beheer van hun landgoederen.
 - *De Brabantse Milieufederatie* en de *Natuur en Milieufederatie Limburg*: communiceren en leggen verbinding met burgers, gemeenten en terreinbeheerders, stimuleren en enthousiasmeren particulieren en grondeigenaren om projecten op eigen gronden op te pakken, vanuit hun rol als bepleiter van duurzaam watersysteemherstel.
 - *Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie* en *Limburgse Land- en Tuinbouwbond*: stimuleren en enthousiasmeren agrarische ondernemers om projecten op bedrijfsniveau op te pakken, leggen verbinding met het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer in een brede aanpak voor de landbouwsector (ook voor niet-leden).
 - *Bosgroep Zuid Nederland*: adviseren en ondersteunen hun leden op diverse manieren bij duurzame ontwikkeling, inrichting en beheer van hun bos- en natuurterreinen.
 - *Vereniging van Rivierwaterbedrijven en drinkwaterbelangen - Maas*: adviseren en ondersteunen drinkwaterbedrijven op diverse manieren bij duurzame ontwikkeling, inrichting en beheer.

- *De Limburgse Werkgeversvereniging* en *VNO-NCW Brabant Zeeland*: adviseren en ondersteunen hun leden op diverse manieren bij het bevorderen van duurzaam ondernemen en innovatie van bedrijfsprocessen.

- f. Stichting Brabants Landschap en Staatsbosbeheer ondersteunen de afspraken in deze BOK. Zij dragen bij aan het uitvoeren van maatregelen, daar waar mogelijk.
- g. Uiterlijk 31 juli 2024 worden de afspraken in deze Bestuursovereenkomst betreffende de financiën en de organisatie geëvalueerd en na overeenstemming tussen Partijen zo nodig bijgesteld.

ARTIKEL 6. VOORTGANGSRAPPORTAGE

- a. Op basis van een jaarlijkse voortgangsrapportage informeren Partijen elkaar over de voortgang van het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027. Op basis daarvan wordt in het RBO Maas vastgesteld of het programma van maatregelen van het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027 aanpassingen behoeft en of hiervoor afstemming met het Rijk nodig is.
- b. Over de uitvoering van de maatregelen uit het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027 wordt jaarlijks als volgt gerapporteerd:
1. van Initiatiefnemers aan de Stuurgroep RBO Maas en op basis hiervan vanuit de Stuurgroep RBO Maas ter informatie naar de respectievelijke Gedeputeerde Staten;
 2. van de Stuurgroep RBO Maas in gebundelde vorm voor de gehele zoetwaterregio Zuid-Nederland aan het Rijk op het niveau van maatregeltypen (zie voor een beschrijving hiervan Werkplan DHZ Zuid 2022-2027 (bijlage I)). Het Rijk stelt geen verplichtingen boven op de overeengekomen programmaverplichtingen zoals vermeld in de SPUK Zoetwater.

c. In de SPUK Zoetwater worden de onderdelen van de jaarlijkse rapportage benoemd. Hieronder volgt een specificatie van de invulling van twee van de onderdelen van de jaarlijkse inhoudelijke voortgangsrapportage:

1. Jaarlijks informeren over de voortgang van de maatregelen:
 - voortgang van de uitvoering per categorie van maatregelen in termen van: % voorbereiding (verkenning/planvorming); % uitvoering en % gereed;
 - verloop van programma als geheel: % verloopt volgens planning; % loopt enige vertraging op; % loopt ernstige vertraging op;
 - inzicht in investeringen, de omvang (areaal, lengte en/of aantal) en locatie (prioritaire gebieden) per maatregeltype;
 - waar mogelijk worden doelbereik en effect van de maatregelen kwalitatief en kwantitatief geïndiceerd;
 - prognose van de eindstand van het programma op de aspecten tijd, geld, kwaliteit en doelbereik.
2. Schriftelijke mededeling aan de Minister als activiteiten niet volgens de planning verlopen:
 - verklaring van eventuele afwijkingen;
 - voorstellen voor aanpassing programma.

d. De financiële verantwoording door de Coördinerende Provincies richting het Rijk over de besteding van de rijksbijdrage vindt plaats via de SiSa-systematiek. De gemeenten die een subsidie ontvangen van de Coördinerende Provincies zijn verantwoordelijk voor hun eigen SiSa-verantwoording. De waterschappen en overige doelgroepen zullen - voor zover de subsidie het door Provinciale Staten vastgestelde grensbedrag overschrijdt - jaarlijks informatie over de bestede middelen conform de indicatoren van de SiSa-systematiek aanleveren bij de Coördinerende Provincies.

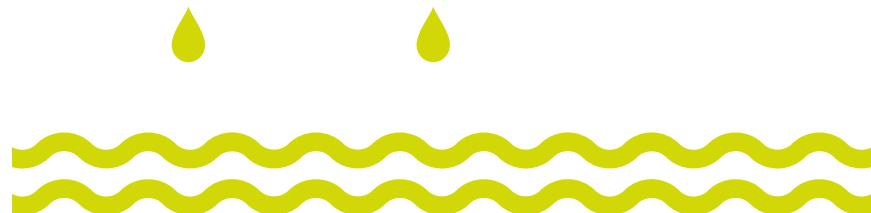

ARTIKEL 7. BESLUITVORMING

a. Partijen nemen de maatregelen die nodig zijn om het voor ieder van hen in deze overeenkomst bepaalde te verwezenlijken. Daartoe zullen de bevoegde organen in elk geval met inachtneming van hun eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden, er zorg voor dragen dat de in het kader van deze samenwerking gemaakte afspraken door middel van formele besluitvorming tijdig worden bekrachtigd.

ARTIKEL 8. LOOPTIJD EN PLANNING

- a. Deze overeenkomst treedt in werking op de dag na (de laatste) onder-tekening en eindigt op 31 december 2027. De financiële en administratieve afwikkeling kan na deze termijn doorlopen.
- b. De SPUK Zoetwater bepaalt dat zoetwater werkzaamheden die starten per 1 januari 2022 subsidiabel zijn. Wanneer de provinciale regelingen later dan deze datum in werking treden, kunnen voorbereidings- en uitvoeringskosten vanaf 1 januari 2022 met terugwerkende kracht vergoed worden vanuit de Deltafondsmiddelen via de provinciale regelingen.
- c. Ruim voor laatstgenoemde datum treden Partijen in overleg over een vervolg op deze overeenkomst voor de periode na 2027, of over maatregelen die nog moeten worden afgerond.

ARTIKEL 9. WIJZIGINGEN EN BEËINDIGING

- a. Elke partij kan, onverminderd de eventuele andere aan Partijen toegekende rechten tot wijziging, de andere Partijen schriftelijk verzoeken deze overeenkomst te wijzigen.
- b. Wijzigingen van één of meer bepalingen van de overeenkomst behoeven de schriftelijke instemming van alle Partijen.
- c. Tussentijdse beëindiging van deze overeenkomst kan uitsluitend plaatsvinden om zwaarwegende redenen die naar redelijkheid niet waren te voorzien en is slechts mogelijk indien alle Partijen daartoe gezamenlijk besluiten.

- d. Tussentijdse opzegging door één van de Partijen kan pas worden geëffectueerd na een schriftelijk verzoek hiertoe aan de andere Partijen waarna Partijen in een bijzonder gezamenlijk overleg de reden voor opzegging hebben besproken en zich tot het uiterste hebben ingespannen om deze in de geest van deze overeenkomst op te lossen.
- e. Wanneer de SPUK Zoetwater niet tijdig gereed is voor het aangaan van deze Bestuursovereenkomst, zullen Coördinerende Provincies de definitieve SPUK Zoetwater beoordelen in het kader van de gemaakte afspraken van deze Bestuursovereenkomst. Waar nodig zullen zij hierover overleg voeren met het ministerie van IenW. Waar noodzakelijk zullen zij voorstellen doen aan de Partijen om afspraken in het BOK te wijzigen of om - in het uiterste geval - de Bestuursovereenkomst te beëindigen.

ARTIKEL 10. GESCHILLEN

- a. Deze overeenkomst is niet in rechte afdwingbaar.
- b. Partijen zullen zich inspannen om te voorkomen dat er geschillen ontstaan ter zake de totstandkoming, uitleg of uitvoering van deze overeenkomst.
- c. Een geschil is aanwezig als een van de Partijen dat stelt.
- d. Eventuele geschillen in verband met de uitvoering van deze overeenkomst worden, met uitsluiting van de rechter, in onderling overleg tot een oplossing gebracht, waarbij Partijen niet tussentijds over het geschil met derden zullen communiceren.
- e. Partijen zullen zich inspannen om geschillen minnelijk op te lossen; indien één van de partijen daarom verzoekt, zal een mediator worden aangesteld.

ARTIKEL 11. SLOTBEPALING

- a. De volgende bijlagen vormen een nadere uitwerking van de afspraken in deze overeenkomst, Partijen hebben hier kennis van genomen:
 - I. Werkplan Deltaplan Hoge Zandgronden Zuid-Nederland 2022-2027
 - II. Samenstelling Stuurgroep RBO Maas
 - III. Voorgenomen investeringen per organisaties op basis van het Regionaal Bod
 - IV. Landelijke werkafpraak over besteding Deltafondsmiddelen
 - V. Specifieke Uitkering Zoetwater (SPUK Zoetwater): Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater
- b. De in lid a genoemde bijlagen vormen een integraal onderdeel van deze Bestuursovereenkomst. In geval van vermeende tegenstrijdigheden tussen het bepaalde in deze Bestuursovereenkomst en deze bijlagen (met uitzondering van bijlage V) geldt het bepaalde in deze Bestuursovereenkomst tenzij nadrukkelijk anders is/wordt overeengekomen door Partijen.
- c. De (zakelijke inhoud van) deze overeenkomst zal binnen 20 werkdagen na ondertekening van deze Bestuursovereenkomst in de Staatscourant worden gepubliceerd.
- d. Bij wijzigingen van de tekst van deze Bestuursovereenkomst vindt lid c. van dit artikel overeenkomstige toepassing.

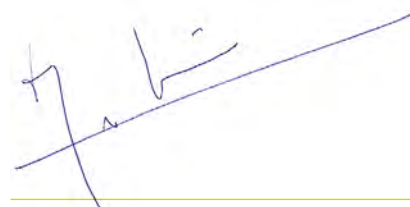
ALDUS IN ENKELVOUD ONDERTEKEND DOOR ALLE PARTIJEN (DECEMBER 2021).

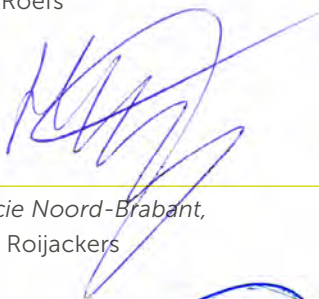
Provincie Limburg,
mw. L. Roefs

Waterschap De Dommel,
mw. M. Ruijs

Gemeente Meierijstad,
dhr. H. van Rooijen

Provincie Noord-Brabant,
mw. H. Roijackers

Waterschap Limburg,
mw. J. Van Wersch

Gemeente Peel en Maas,
dhr. P. Sanders

Waterschap Aa en Maas,
dhr. M. Jacobs

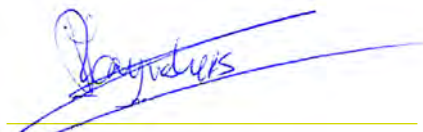
Gemeente Eindhoven,
dhr. R. Thijs

Gemeente Sittard-Geleen,
dhr. L. Geilen

Waterschap Brabantse Delta,
dhr. K. de Jong

Gemeente Roosendaal,
mw. I. Raaijmakers

Gemeentelijk samenwerkingsverband
Bestuurlijk Regionaal Overleg Limburg (BROL),
dhr. P. Sanders en Dhr. L. Geilen

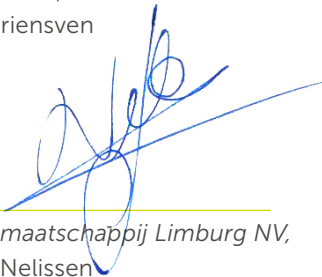
Brabant Water NV,
dhr. E. van Griensven

Stichting het Limburgs Landschap,
dhr. W. Alblas

Natuur en Milieufederatie Limburg,
dhr. T. Hermanussen

Waterleidingmaatschappij Limburg NV,
door mw. J. Nelissen

Brabants Particulier Grondbezit,
dhr. M. van Bouwdijk Bastiaanse

Brabantse Milieufederatie,
mw. M. Mouwen

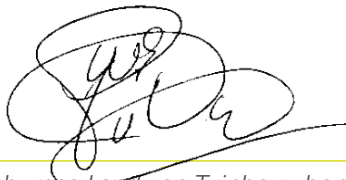
Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie,
dhr. A. Bossers

Limburgs Particulier Grondbezit,
dhr. J. de Boer

Bosgroep Zuid Nederland,
dhr. A. Neijts

Limburgse Land- en Tuinbouwbond,
dhr. P. van Dijck

Limburgse Werkgeversvereniging,
dhr. H. Narinx

Natuurmonumenten,
dhr. L. Koreman

VNO-NCW Brabant Zeeland,
mw. E. Kroese

3 Bijlagen

Bijlage I:

Werkplan Deltaplan Hoge Zandgronden Zuid-Nederland 2022-2027

Zie het document getiteld: "Werkplan Deltaplan Hoge Zandgronden Zuid-Nederland 2022-2027: Weerbaar tegen watertekort" bestuurlijk geaccordeerd door de Stuurgroep RBO Maas op 11 maart 2021.

Bijlage II:

Samenstelling Stuurgroep RBO Maas in 2021

Naam	Organisatie
dhr. A Bossers	ZLTO
dhr. M. Busch	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
dhr. P. van Dijck	LLTB
dhr. L. Geilen	Gemeente Sittard-Geleen
dhr. T. Gorissen	Staatsbosbeheer
dhr. E van Griensven	Brabant Water
dhr. M. Jacobs	Waterschap Aa en Maas
dhr. K. de Jong	Waterschap Brabantse Delta
dhr. R. Kreutz	Evides Waterbedrijf
mevr. M. Mouwen	Brabantse Milieufederatie
dhr. M. van der Ploeg	RIWA-Maas
mevr. I. Raaijmakers	Gemeente Roosendaal
mevr. C. Roefs	Provincie Limburg
mevr. H. Roijackers	Provincie Noord-Brabant
dhr. M. Groenendijk	WML
dhr. H. van Rooijen	Gemeente Meijerijstad
mevr. M. Ruijs	Waterschap de Dommel
dhr. P. Sanders	Gemeente Peel en Maas
dhr. R. Thijs	Gemeente Eindhoven
mevr. J. van Wersch	Waterschap Limburg
mevr. K. Weustink	Rijkswaterstaat Zuid-Nederland
dhr. G. Zwolsman	Dunea

Bijlage III:

Voorgenomen investeringen per partij op basis van het Regionaal Bod

Deze bijlage geeft de totale ambitie in de provincies Limburg en Noord-Brabant, uitgesplitst per partij. Hiermee is een investering van in totaal € 249 miljoen gemoeid. Voor de 2e fase van het Deltaprogramma heeft de regio een uitsnede van deze totale ambitie gemaakt: het Regionale Bod (zie tabel 1). Dit pakket betreft een investering van € 200 miljoen: € 150 miljoen van de Partijen en € 50 miljoen uit het Deltafonds. Deze bijdrage uit het Deltafonds komt overeen met de Deltafondsmiddelen die in het Bestuurlijk Platform Zoetwater voorlopig zijn gereserveerd voor de regio Hoge Zandgronden Zuid. Dat betekent dat de partners de ambitie hebben om in aanvulling op het maatregelenpakket voor de 2e fase nog € 99 miljoen extra in te zetten voor zoetwater.

Hieronder volgen twee tabellen met het totaalpakket aan voorgenomen investeringen per maatregeltype en per partij voor de Provincie Limburg en de Provincie Noord-Brabant (zie ook het Werkplan DHZ Zuid 2022-2027 (bijlage I)).

Provincie Limburg (bedragen zijn inclusief btw)

* waterbedrijf, landbouw, terreinbeheerders en gemeenten dragen bij aan het werkplan en gebiedsopgaven door te participeren in gebiedsgerichte projecten

** In paragraaf 4.5.2. van het Werkplan zijn de 3 prioritaire gebieden aangegeven waar de in deze tabel genoemde maatregelen worden ingezet (zowel maatregelen als gebieden niet in beton gegoten). Daarbij heeft GS aangegeven: financiële bijdragen van de provincie aan het watersysteem dienen bij te dragen aan het (hydrologisch) herstel van Natura 2000 gebieden.

Maatregelen / Eigen bijdrage (bedragen afgerond)	Provincie Limburg**	Waterschap Limburg	WML*	LLTB*	Natuurmonumenten*	Staatsbosbeheer Limburg*	Stichting Limburgs Landschap*	Limburgs Particulier Grondbezit*	Limburgse Werkgevers Vereniging (LWV)*	Gemeenten*	Totalen per maatregel
Watersysteem aanpassen											
Maatregelen in regionaal watersysteem											
flexibel peilbeheer in hoofdwatersysteem regionale waterbeheerders	€ 750.000	€ 23.630.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 24.380.000
beekherstel en herprofilering leggerwaterlopen	€ 4.000.000	€ 15.910.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 19.910.000
"Waterconservering op perceelsniveau, waaronder: sloten dempen, sloten verondiepen of afdammen, greppels afsluitbaar maken, duikers verhogen of verkleinen, regelbare drainage, plaatsen stuwen detailwaterlopen, aanleg infiltratiegreppel, beperken of sturen oppervlakkige afstroming, aanbrengen verholten goten regenwater"	€ 1.000.000	€ 2.080.000	€ 0	€ 750.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.830.000
Herinrichting stedelijk gebied											
afkoppelen verhard oppervlak naar bergings- of infiltratievoorziening	€ 0	€ 1.100.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.500.000	€ 5.000.000	€ 7.600.000
groenblauwe structuren en klimaatrobuust inrichten openbare ruimte in Bestand of nieuw stedelijk gebied	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.000.000	€ 5.000.000
waterpartijen onderdeel laten zijn van het grotere watersysteem of omvormen tot wadi's	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
ontsteden publiek verhard oppervlak	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Watergebruik aanpassen											
Verbeteren bodemstructuur	€ 0	€ 200.000	€ 0	€ 2.250.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.450.000
Investerings in gerichte watergeefsystemen											
druppelirrigatie	€ 0	€ 750.000	€ 0	€ 240.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 990.000
subirrigatie	€ 700.000	€ 380.000	€ 0	€ 4.500.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.580.000
Water (lokaal) opvangen en opslaan als voorraad voor droge perioden en opvangen van piekafvoeren (bijv. bassins) - inclusief aanvoer Maaswater	€ 0	€ 4.500.000	€ 20.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.520.000
Planvorming en bedrijfsgerichte stimuleringsplannen voor klimaatadaptatie	€ 0	€ 450.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 450.000
Besparen drinkwater	€ 0	€ 0	€ 400.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 400.000
Hergebruik water											
hergebruik regenwater	€ 0	€ 0	€ 20.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 20.000
hergebruik proceswater	€ 0	€ 0	€ 1.030.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.030.000
hergebruik RWZI-effluent	€ 0	€ 680.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 680.000
Landgebruik aanpassen											
grondgebruik aanpassen											
grondgebruik aanpassen: functie veranderen in ruimte voor water	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 630.000	€ 0	€ 180.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 810.000
grondgebruik permanent aanpassen gericht op vergroten Waterbeschikbaarheid: naaldbos omzetten in heide of loofbos	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 50.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 50.000
Totalen per partij	€ 6.450.000	€ 49.680.000	€ 1.470.000	€ 7.740.000	€ 630.000	€ 0	€ 230.000	€ 0	€ 1.500.000	€ 10.000.000	€ 77.700.000

Provincie Noord-Brabant (bedragen zijn inclusief btw)

* waterbedrijf, landbouw, terreinbeheerders en gemeenten dragen bij aan het werkplan en gebiedsopgaven door te participeren in gebiedsgerichte projecten

** Van de totale ambitie van de provincie Noord-Brabant maakt €15 mln onderdeel uit van het regionaal bod, zoals weergegeven in tabel 1 van deze overeenkomst. De overige 46,5 mln betreft een aanvullende ambitie, die deel uitmaakt van het zogenoemde 'pluspakket'.

*** In aanvulling op het vastgestelde Werkplan en in navolging van de Limburgse werkgeversvereniging (LWV) zet de Brabantse werkgeversvereniging (VNO-NCW Brabant Zeeland) zich in om hun leden te stimuleren om in de periode 2022-2027 ordegrrootte 1,5 miljoen euro te gaan investeren in de maatregel 'afkoppelen verhard oppervlak naar bergings- en infiltratievoorziening'

Maatregelen / Eigen bijdrage*** (bedragen afgerond)*	Provincie Noord-Brabant	Waterschap Aa en Maas	Waterschap Brabantse Delta	Waterschap De Dommel	Brabant Water*	ZLTO*	Natuur-monumenten*	Staatsbos-beheer Brabant*	Brabants Particulier Grondbezit*	Gemeenten*	Totalen per maatregel
Watersysteem aanpassen											
Maatregelen in regionaal watersysteem											
flexibel peilbeheer in hoofdwatersysteem regionale waterbeheerders	€ 0	€ 7.850.000	€ 500.000	€ 2.500.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 10.850.000
beekherstel en herprofilering leggerwaterlopen	€ 12.400.000	€ 12.500.000	€ 7.750.000	€ 10.000.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 42.650.000
"Waterconservering op perceelsniveau, waaronder: sloten dempen, sloten verondiepen of afdammen, greppels afsluitbaar maken, duikers verhogen of verkleinen, regelbare drainage, plaatsen stuwten detailwaterlopen, aanleg infiltratiegreppel, beperken of sturen oppervlakkige afstroming, aanbrengen verholten goten regenwater"	€ 34.460.000	€ 4.500.000	€ 2.000.000	€ 2.500.000	€ 0	€ 1.200.000	€ 0	€ 0	€ 2.400.000	€ 0	€ 47.060.000
Herinrichting stedelijk gebied											
afkoppelen verhard oppervlak naar bergings- of infiltratievoorziening	€ 0	€ 1.000.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.000.000	€ 6.000.000
groenblauwe structuren en klimaatbuust inrichten openbare ruimte in bestaand of nieuw stedelijk gebied	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 5.000.000	€ 5.000.000
waterpartijen onderdeel laten zijn van het grotere watersysteem of omvormen tot wadi's	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
ontsteden publiek verhard oppervlak	€ 0	€ 1.000.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.000.000
Watergebruik aanpassen											
Verbeteren bodemstructuur	€ 7.320.000	€ 750.000	€ 0	€ 2.000.000	€ 200.000	€ 1.500.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 11.770.000
Investerings in gerichte watergeefsysteem											
druppelirrigatie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 320.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 320.000
subirrigatie	€ 0	€ 1.250.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.500.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 8.750.000
Water (lokaal) opvangen en opslaan als voorraad voor droge perioden en opvangen van piekafvoeren (bijv. bassins) - inclusief aanvoer Maaswater	€ 0	€ 1.000.000	€ 0	€ 3.000.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.000.000
Planvorming en bedrijfsgerichte stimuleringsplannen voor klimaatadaptatie	€ 0	€ 0	€ 1.000.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.000.000
Besparen drinkwater	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 10.000.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 10.000.000
Hergebruik water											
hergebruik regenwater	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
hergebruik proceswater	€ 1.500.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.500.000
hergebruik RWZI-effluent	€ 0	€ 1.500.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.500.000
Landgebruik aanpassen											
grondgebruik aanpassen											
grondgebruik aanpassen: functie veranderen in ruimte voor water	€ 4.320.000	€ 3.000.000	€ 1.000.000	€ 10.000.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 18.320.000
grondgebruik permanent aanpassen gericht op vergroten Waterbeschikbaarheid: naaldbos omzetten in heide of loofbos	€ 1.500.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.500.000
Totalen per partij	€ 61.500.000**	€ 34.350.000	€ 12.250.000	€ 30.000.000	€ 10.200.000	€ 10.520.000	€ 0	€ 0	€ 2.400.000	€ 10.000.000	€ 171.220.000

Bijlage IV:

Landelijke werkafpraak over besteding Deltafondsmiddelen

Deze bijlage betreft de werkafpraak die in het landelijk Bestuurlijk Platform Zoetwater (BPZ) tussen het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is gemaakt met de zoetwaterregio's, waaronder het Deltaplan Hoge Zandgronden (DHZ) in regio Zuid.

Aanleiding werkafpraak

In het BPZ van 18 maart 2021 is door het rijk de uitleg gegeven dat:

- de middelen van het Deltafonds gebruikt kunnen worden voor uitgaven en subsidies ten behoeve van maatregelen en voorzieningen die door waterbeheerders (lees: provincies, waterschappen en gemeenten) in het kader van de uitoefening van hun taken en bevoegdheden worden getroffen met het oog op de doelen van de Waterwet;
- als het voor de uitvoering van de wettelijke taken van de waterbeheerder het meest optimaal is om deze maatregelen door derden en/of op grond van derden te laten plaatsvinden, hiervoor middelen uit het Deltafonds kunnen worden verstrekt.

Dit betekent dat de DF-middelen via een subsidie aan 'derden' kunnen worden toegekend, als deze maatregelen de wettelijke taken van waterbeheerders betreffen.

Werkafpraak

In het verslag van het BPZ van 18 november 2021 is de bovenstaande uitleg opgenomen en is vastgesteld dat alle zoetwatermaatregelen zoals opgenomen in het Deltaplan Zoetwater 2022-2027, waaronder die van het Deltaplan Hoge Zandgronden (2022-2027) voldoen aan die uitleg (voorwaarden). Dit betekent dat met de landelijke SPUK-regeling (bijlage V) de Deltafondsmiddelen aan de DHZ-maatregelen, zoals opgenomen in het Deltaplan Zoetwater 2022-2027, kunnen worden toegekend. Het gaat hierbij om de maatregelen die opgenomen zijn in tabel 1 van de Bestuursovereenkomst DHZ (zie artikel 3).

Gelet op het voorgaande is in het BPZ van 18 november 2021 het volgende besluit genomen en opgenomen in het verslag:

Het rijk (vertegenwoordigd door het ministerie van IenW) en de regionale overheden (vertegenwoordigd door het IPO en de zoetwaterregio's) besluiten om de hiervoor genoemde uitleg over aanwending DF-middelen door derden te hanteren bij de toepassing van de SPUK-regeling voor de stimulering van maatregelen voor de 2e fase van het DPZW (rijk) en bij de doorwerking van deze regeling in mogelijke regionale regelingen (regionale overheden).

Bijlage V:

Specifieke Uitkering Zoetwater (SPUK Zoetwater): Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater

Verwezen wordt naar de regeling "Tijdelijke regeling stimuleren maatregelen tweede fase Deltaprogramma zoetwater" en de bijbehorende nota van toelichting.

Op het moment van ondertekenen van deze bestuursovereenkomst is deze regeling nog niet gepubliceerd en daarom niet hier opgenomen.

**Bestuursovereenkomst
Deltaplan Hoge
Zandgronden 2022-2027**

Regio Zuid 2^e fase
Deltaprogramma Zoetwater

Eindversie december 2021